

Regionaal Uitvoeringsprogramma 2026-2029

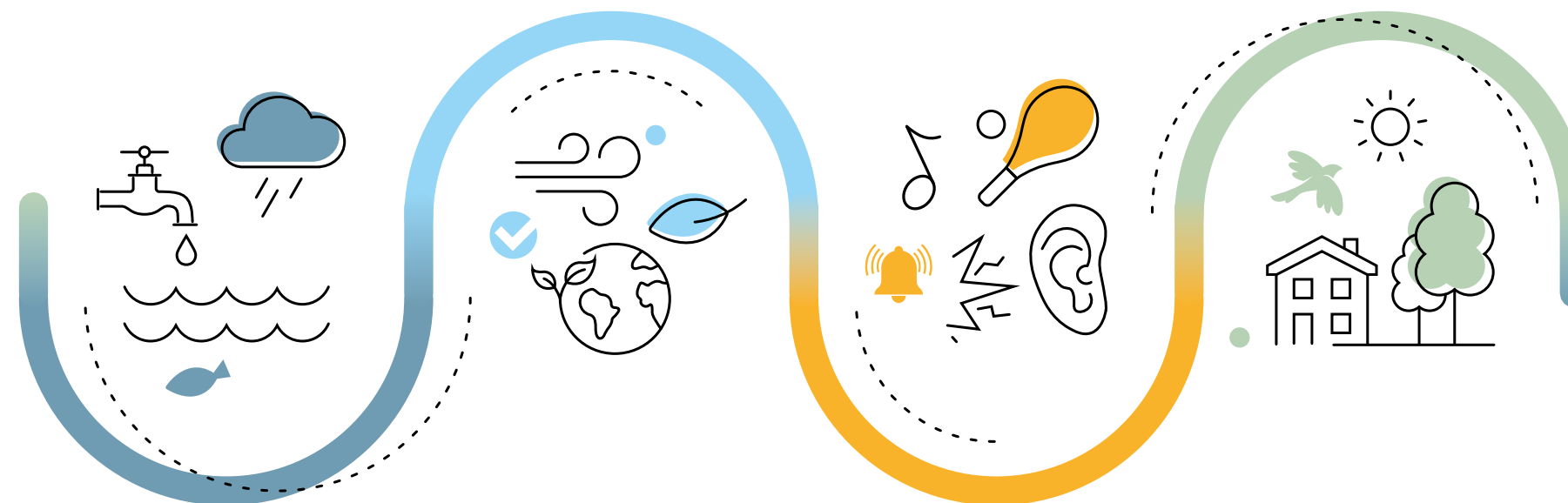
**Samen werken aan een
gezonde, veilige en
toekomstbestendige
leefomgeving.**

Omgevingsdienst Haaglanden

Onze prioritaire thema's

**Water- en luchtkwaliteit, beperking van
geluidsoverlast en een veilige leefomgeving.**

Omgevingsdienst Haaglanden

Samenvatting

Waarom een regionaal uitvoeringsprogramma?

Omgevingsdienst Haaglanden ('ODH') voert voor negen gemeenten en de provincie Zuid-Holland de vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken ('VTH') uit voor milieu en adviseert hen waar nodig ('A'). Hiermee draagt ODH bij aan het realiseren van de maatschappelijke opgaven van zijn opdrachtgevers.

Als Omgevingsdienst Haaglanden willen we explicie-ter de verbinding leggen tussen uitvoering en de milieudoelen die voortkomen uit het strategisch beleid van de gemeenten en de provincie. Daarom hebben we ervoor gekozen samen met onze deelnemers een regionaal uitvoeringsprogramma op te stellen. Daarmee draagt de uitvoering meer gefocust bij aan de opgaven waar gemeenten en provincie zich voor gesteld zien. Met een RUP kunnen we beter richting geven aan deze uitvoering en de samenwerking met de ketenpartners. Door deze regionale insteek kunnen we de capaciteit en middelen nog efficiënter inzetten en daarmee de grootste impact realiseren voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Wat is een regionaal uitvoeringsprogramma?

ODH behoudt natuurlijk zijn kerntaak, namelijk het verlenen van vergunningen, houden van toezicht en handhaven op het gebied van milieu. Daarin kunnen wel accenten gelegd worden en bepaalde thema's meer aandacht krijgen. We maken onderscheid tussen drie ambitieniveaus: topprioriteiten, prioriteiten

en de uitvoering op basisniveau. Uitvoering op basisniveau houdt in dat toezicht plaatsvindt conform de prioritering milieutoezicht, vergunningaanvragen en meldingen milieu binnen de termijnen worden behandeld en dat jaarlijks op grond van het actualiseringsprogramma bepaalde vergunningen worden aangepast naar de laatste normen en technieken.

In het regionaal uitvoeringsprogramma staat op welke (top)prioriteiten wij ons de komende tijd extra gaan richten, welke activiteiten daarbij uitgevoerd gaan worden en hoe de resultaten gemonitord worden. Voor andere thema's blijven we de taken uitvoeren op het basisniveau. Extra inzet op de prioritai-re thema's heeft tot gevolg dat de inzet op sommige andere thema's wordt verminderd omdat de uitvoering binnen de standaardbegroting moet passen.

Het RUP Haaglanden brengt daarmee een verschuiving in de werkzaamheden van ODH met zich mee, waarbij een beperkt deel van de uren en activiteiten (maximaal 5%) uit de huidige jaarwerkplannen wordt ondergebracht binnen het RUP Haaglanden.

Wat zijn de regionale prioriteiten?

De komende jaren (2026-2029) krijgen de volgende opgaven in de fysieke leefomgeving prioriteit:

- Topprioriteit: Waterkwaliteit
- Topprioriteit: Luchtkwaliteit
- Prioriteit: Geluid
- Prioriteit: Een veilige leefomgeving

Verderop in n het regionaal uitvoeringsprogramma 2026-2029 staat de precieze uitwerking per thema.

Grip houden op doorontwikkeling

Het regionaal uitvoeringsprogramma bepaalt de koers van de VTHA-inzet van ODH tot en met 2029. Jaarlijks wordt het regionaal uitvoeringsprogramma, in overleg met de opdrachtgevers, geactualiseerd. Inclusief een aanscherping van indicatoren en activiteiten. Deze jaarlijkse actualisatie biedt tevens ruimte om inhoudelijk bij te stellen waar nodig en om binnen de financiële kaders te blijven werken. In 2026 zullen ODH en zijn deelnemers extra stilstaan bij het regionaal uitvoeringsprogramma omdat de gemeentelijke deelnemers dan in de loop van het jaar nieuwe colleges van B en W hebben en daarmee het Algemeen Bestuur ook een andere samenstelling krijgt.

Om de nieuwe gemeentebesturen actief te betrekken, wordt in het najaar van 2026 een evaluatie- en besluitvormingsmoment georganiseerd, waarin wordt getoetst of het RUP Haaglanden aansluit bij eventuele nieuwe bestuurlijke en politieke ambities en of bijstelling noodzakelijk is.

Tijdens de uitvoering van het Regionaal Uitvoeringsprogramma monitort ODH de voortgang van de prestatieindicatoren voor elk van de prioritaire thema's en legt hierover jaarlijks verantwoording af. Op deze manier behouden gemeenten en provincie inzicht in de prioriteiten van ODH en zorgen de deelnemers samen met ODH dat de organisatie bijdraagt aan haar missie: het bevorderen van wonen en werken in een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. ■

Inhoud

Samenvatting	4
Waarom een regionaal uitvoeringsprogramma?	4
Wat is een regionaal uitvoeringsprogramma?	4
Wat zijn de regionale prioriteiten?	4
Grip houden op doorontwikkeling	4
1. Inleiding	6
1.1 Achtergrond	6
1.2 Doel regionaal uitvoeringsprogramma 2026 – 2029	6
1.3 Totstandkomingsproces	6
1.4 Leeswijzer	7
2. Uitgangspunten	8
Verhouding met het Koersplan	8
Maatschappelijke impact	8
Regionale belangen	8
Kijk op prioritering	9
Rijker verantwoorden: sturen op impact	9
Externe oriëntatie en samenwerking in ketens	9
3. Beleidsopgaven in de regio	10
3.1 Schets van de regio	10
3.2 Regionale beleidsopgaven	11
4. Inzet op prioritaire thema's	13
4.1 Bepalen van prioritaire thema's	13
4.2 Waterkwaliteit	14
4.3 Luchtkwaliteit	15
4.4 Geluid	16
4.5 Een veilige leefomgeving	17
Bijlagen:	18
Uitvoeringsprogramma RUP 2025-2029	18
Doorlopen proces bij de totstandkoming van dit uitvoeringsprogramma	28

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) voert voor de negen gemeenten (Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer) en de provincie Zuid-Holland de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH-taken) op het gebied van milieu uit en voor de provincie de vergunningverlening voor natuur. De Omgevingswet vormt hiervoor het uitgangspunt. Daarbij geeft ODH in toenemende mate advies aan zijn deelnemers inzake milieuaspecten bij o.a. ruimtelijke ontwikkelingen.

Omgevingsdienst Haaglanden wil explicieter de verbinding leggen tussen zijn uitvoering en de milieudoelen die voortkomen uit het strategisch beleid van de gemeenten en de provincie. Daarom heeft ODH samen met zijn deelnemers ervoor gekozen een regionaal uitvoeringsprogramma (RUP) op te stellen. Dit besluit is in lijn met de aandacht die het Interbestuurlijk Programma VTH heeft gevraagd voor één uniforme uitvoerings- en handavingsstrategie per omgevingsdienst en in lijn met de wettelijke eisen (artikel 13.5 en 13.8 Omgevingsbesluit).

Het RUP 2026–2029 richt zich op maatschappelijke meerwaarde bij prioriteiten voor een gezonde, duurzame leefomgeving.

1.2 Doel regionaal uitvoeringsprogramma 2026 – 2029

ODH behoudt natuurlijk zijn kerntaak, namelijk het verlenen van vergunningen, toezicht houden en handhaven. Daarin kan ODH wel accenten leggen en bepaalde thema's meer aandacht geven. In het RUP wordt onderscheid gemaakt tussen drie ambitieniveaus: topprioriteiten, prioriteiten en de uitvoering op het basisniveau. In het regionaal uitvoeringsprogramma staat op welke (top)prioriteiten ODH zich gaat richten, welke activiteiten ODH daarbij gaat uitvoeren en hoe de voortgang daarvan gemonitord wordt. Voor andere thema's voert ODH de taken uit op het basisniveau. Uitvoering op basisniveau houdt in dat toezicht plaatsvindt conform de prioritering milieutoezicht, vergunningaanvragen en meldingen milieu binnen de termijnen worden behandeld en dat jaarlijks op grond van het actualiseringspro-

gramma bepaalde vergunningen worden aangepast naar de laatste normen en technieken. Extra inzet op de prioritaire thema's heeft tot gevolg dat de inzet op sommige andere thema's wordt of kan worden verminderd omdat de uitvoering binnen de standaardbegroting moet passen.

Het RUP verbindt de regionale beleidsprioriteiten van de deelnemers met de uitvoering van ODH. Daarmee draagt de uitvoering van ODH meer gefocust bij aan de opgaven waar gemeenten en provincie zich voor gesteld zien. Met een RUP kunnen de deelnemers gezamenlijk beter richting geven aan deze uitvoering en de samenwerking met de ketenpartners. ODH kan door deze regionale insteek de capaciteit en middelen nog efficiënter inzetten en daarmee de grootste impact realiseren voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

1.3 Totstandkomingsproces

Het RUP is tot stand gekomen in 2025. ODH is daarbij ondersteund door Lysias Advies. Allereerst zijn strategische documenten van de deelnemers en ketenpartners geanalyseerd en zijn verkennende gesprekken gevoerd met deze partijen. Daarnaast is input opgehaald uit de risicoanalyse van ODH en de ontwikkelingen per werkveld. Vervolgens zijn doelen bij elkaar gebracht en geprioriteerd. De prioritering heeft ODH samen met zijn deelnemers gedaan. Vervolgens zijn de prioriteiten in verschillende werksessies vertaald

naar concrete activiteiten en is uitgewerkt hoe ODH de resultaten gaat monitoren. Het RUP is vastgesteld op 27 november 2025 in het AB. Voor meer informatie over de totstandkoming van het RUP, zie bijlage 2.

1.4 Leeswijzer

Het regionaal uitvoeringsprogramma is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 is aandacht voor de uitgangspunten, die aan de basis staan van dit regionaal uitvoeringsprogramma.
- Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de regionale beleidsopgaven in de fysieke leefomgeving geschetst.
- In hoofdstuk 4 staan de thema's die (top)prioriteit krijgen in de uitvoering door ODH.
- In de bijlagen vindt u het uitvoeringsprogramma met activiteiten en mogelijke kpi's en meer informatie over het doorlopen proces.

Gemeenten, provincie en ODH sturen met het RUP gezamenlijk op effectievere taakuitvoering en daarmee op een toekomstbestendige leefomgeving.

2. Uitgangspunten

Bij de opstelling van het regionaal uitvoeringsprogramma is er gewerkt vanuit een aantal uitgangspunten. In dit hoofdstuk worden deze uitgangspunten beknopt beschreven.

Verhouding met het Koersplan

Op 9 januari 2025 heeft het Algemeen Bestuur (AB) inhoudelijk ingestemd met het Koersplan. ODH heeft in het koersplan uitgewerkt waar ODH voor staat, hoe ODH werkt en wil blijven ontwikkelen. Zo staat ODH stil bij zijn kernwaarden (betrokken, vak-kundig, respectvol en betrouwbaar) en geeft ODH aan dat de organisatie zich meer extern wil oriënteren en meer integraal te werk wil gaan. Met het regionaal uitvoeringsprogramma zet ODH daarnaast de stap naar de inhoud. Vanuit het koersplan weten we hoe ODH te werk wil gaan, in het RUP staat aan welke beleidsambities deelnemers en ODH gezamenlijk willen werken en op welke manier.

Maatschappelijke impact

Het RUP heeft als doel om de capaciteit van ODH effectief in te zetten in de regio, zodat ODH in samenwerking met partners werkt aan de juiste opgaven en de grootste impact realiseert. Het gaat daarbij om een gezonde, veilige en duurzame leef-omgeving én om bredere maatschappelijke consequenties, zoals de beschikbaarheid van schoon drinkwater of de vergunningverlening in het kader van de woningbouw. Met de inzet op preventie, gedragsverandering en advisering, zorgen we ervoor dat deze goed aansluit op de behoeften en vragen van de doelgroep (zowel deelnemers als bedrijven).

Regionale belangen

In de selectie van (top)prioriteiten is nadrukkelijk meegenomen dat het moet gaan om gezamenlijke, regionale belangen waaraan ODH een bijdrage kan leveren. Het kan gaan om een gezamenlijk belang, problemen met bijvoorbeeld lucht- en waterkwaliteit houden niet op bij de gemeentegrens. Ook kunnen bedrijven in een bepaalde gemeente invloed hebben op de kwaliteit van de leefomgeving in andere gemeenten.

Daarnaast kennen deelnemers veelal dezelfde uitdagingen waardoor het logisch is, vanuit schaalgrootte en/of expertise, om ODH een rol te geven in de uitvoering. Een regionale aanpak betekent overigens niet automatisch dat de ambities van deelnemers even groot moeten zijn of dat deze geheel overlappen. Zo kan een gemeente zelf aanvullende activiteiten ondernemen, ODH vragen nóg meer te doen of eigen, strengere normen stellen die ODH moet meenemen in de uitvoering. Daarnaast zien we dat niet elke gemeente evenveel belang hecht aan elk van de verschillende prioritaire thema's. Evenwel is ODH ervan overtuigd dat de gekozen (top) prioriteiten logisch en passend zijn vanuit het regionaal belang – zowel de gedeelde ambities van de gemeenten als de kansen en risico's die ODH zelf signaleert.

Kijk op prioritering

Met het regionaal uitvoeringsprogramma richten we ons op de uitvoering van regionale prioriteiten die wordt bekostigd vanuit de bestaande begroting. Daarbij onderscheiden we drie ambitieniveaus: topprioriteiten, prioriteiten en de uitvoering op het basisniveau. In dit programma is uitgewerkt wat (top)prioriteit heeft en welke activiteiten ODH gaat uitvoeren om de gestelde doelen voor deze prioriteiten te realiseren. Voor andere thema's voert ODH de taken uit op basisniveau, of krijgt hij aanvullende opdrachten van de deelnemers. Voor elk van de (top)prioritaire thema's geldt dat de aandacht ervoor deel uitmaakt van het reguliere VTH-werk. Anders geformuleerd: er is geen sprake van extra werk, maar van het aanbrengen van accenten in de uitvoering; accenten waar ODH vervolgens richting zijn eigenaren verantwoording over aflegt om zo invulling te geven aan het 'rijker verantwoorden'.

Rijker verantwoorden: sturen op impact

ODH heeft de ambitie om de impact van zijn werkzaamheden op de realisatie van de beleidsopgaven inzichtelijk te maken. Zo kunnen ODH en deelnemers de impact voor de leefomgeving beter uitleggen aan inwoners en bedrijven en kan essentiële informatie uit de monitoring worden benut in de beleidsontwikkeling en strategiebepaling. Daarbij zij opgemerkt dat outcome gericht werken best een uitdaging is, waarbij er ruimte blijft voor verbetering in het duiden van de resultaten. Externe oriëntatie en samenwerking in ketens Tijdens het opstellen van dit

regionaal uitvoeringsprogramma heeft ODH ketenpartners zoals de GGD, de Veiligheidsregio, de ILT, de waterschappen en andere professionele partijen in de regio betrokken om te komen tot een gezamenlijke integrale aanpak. Het is de ambitie om van hieruit de interbestuurlijke samenwerking tijdens de uitvoering verder te versterken.

Daarnaast willen we ook verder inzetten op de bestaande samenwerking met de andere omgevingsdiensten zoals uitgewerkt in het samenwerkingsprogramma Zuid-Hollandse omgevingsdiensten, om een maximaal effect voor de leefomgeving te realiseren in een complexe maatschappelijke en bestuurlijke context.

Toepassen nieuwe technologieën

De technologische ontwikkelingen gaan snel. Opkomende technologieën waaronder Robotic Process Automation (RPA), satellietbeelden, drones en kunstmatige intelligentie (AI) kunnen bijdragen aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van taken. Hier wordt rekening mee gehouden.

3. Beleidsopgaven in de regio

Regio Haaglanden kent een aantal belangrijke beleidsopgaven met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Deze komen deels overeen met landelijke opgaven, maar kennen ook regionale kenmerken. De opgaven zijn ingedeeld naar verduurzaming en energietransitie, ruimtelijke druk, leefbaarheid en ondermijning, waarbij een strikte scheiding niet altijd te maken is. In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste beleidsopgaven voor de regio Haaglanden. Eerst volgt een schets van de regio.

3.1 Schets van de regio

De regio Haaglanden is dichtbevolkt en heeft over het algemeen een sterk stedelijk karakter.

Het gebied kenmerkt zich door:

- Een groot conglomeraat van agribusiness en glastuinbouwbedrijven;
- Een bruisende stedelijke omgeving, waar kantoren en horecagelegenheden in overvloed zijn;
- Een hoog innovatief karakter, wat blijkt uit diverse onderzoeksinstellingen, laboratoria, de TU in Delft, fieldlabs en diverse hbo- en mbo-campussen.
- Authentieke veenweidegebieden en een indrukwekkende kuststrook.

¹ Meer informatie is te vinden in de prioritering milieutoezicht Haaglanden 2026-2029.

ODH zet zich in voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving in de drukke regio Haaglanden.

Natuurgebieden bestaan in Haaglanden uit stranden en duinen, (landgoed)bossen en natuurkernen in het openweideveld. In Haaglanden liggen drie natura 2000 gebieden: Westduinpark & Wapendal (Den Haag), Solleveld & Kapittelduinen (tussen Den Haag en ter Heijde) en Meijendel & Berkheide (Den Haag, Wassenaar en Katwijk). Midden-Delfland is aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap. Deze status geeft het belang aan van het open en groen houden van het waardevolle agrarisch veenweidelandschap in de sterk verstedelijkte metropoolregio Rotterdam Den Haag. Ook zijn er in de regio Haaglanden enkele grondwaterbeschermings- en stiltegebieden.

Natuurgebieden bestaan in Haaglanden uit stranden en duinen, (landgoed)bossen en natuurkernen in het openweideveld. In Haaglanden liggen drie natura 2000 gebieden: Westduinpark & Wapendal (Den Haag), Solleveld & Kapittelduinen (tussen Den Haag en ter Heijde) en Meijendel & Berkheide (Den Haag, Wassenaar en Katwijk). Midden-Delfland is aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap. Deze status geeft het belang aan van het open en groen houden van het waardevolle agrarisch veenweidelandschap in de sterk verstedelijkte metropoolregio Rotterdam Den Haag. Ook zijn er in de regio Haaglanden enkele grondwaterbeschermings-, stilte- en drinkwaterwingebieden.

3.2 Regionale beleidsopgaven

Verduurzaming en energietransitie

De energietransitie, klimaat en circulaire economie spelen bij ODH-deelnemers een grote rol met gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Het gaat om het voorkomen van klimaatverandering en biodiversiteitsverlies én het beperken van de gevolgen (klimaatadaptatie en -mitigatie). Voor effectieve adaptatie is het belangrijk dat water- en bodemsturend gewerkt wordt. Voor verduurzaming is het nodig de verspreiding van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) te voorkomen en de (glas)tuinbouw te verduurzamen. Via het duurzaamheidsprogramma ondersteunt ODH gemeenten desgevraagd bij verduurzaming en energietransitie.

Ruimtelijke druk

We leven met elkaar in een druk stedelijk gebied. Met de woningbouwopgave in regio Haaglanden wordt de druk alleen maar groter. Dat zorgt voor een ruimtelijke puzzel, waarbij bedrijvigheid, woningbouw, natuur en recreatie allemaal claims doen op de beschikbare ruimte. Het vraagt regie vanuit overheden om te bepalen waar welke functie de ruimte krijgt. Het is belangrijk daarbij onder meer rekening te houden met de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving, zeker als bedrijvigheid en woningen dicht bij elkaar komen te liggen.

Leefbaarheid

In de plannen van de deelnemers is volop aandacht voor een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving. Ook hier is te zien dat we dicht op elkaar wonen en dat dat zorgt voor geluid-, licht- en geurhinder (denk aan horeca en houtstook). Breder bekeken blijven

milieuhinder, schone lucht, water en bodem aandacht vragen. ODH is één van de partijen die kan bijdragen aan deze opgaven.

Ondermijning

Criminelen maken voor illegale activiteiten gebruik van legale bedrijven en diensten. Hierdoor vervagen normen en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af. Dit effect heet ook wel ondermijning. Bij bedrijven die onder milieuwet- en regelgeving vallen, is het risico op crimineel gedrag hoog. Bijvoorbeeld bij afval en grond, en als het zicht op het gebruik van bedrijfspanden, stallen en loodsen ontbreekt of versnipperd is. Het waterbedeffect, waarbij repressieve maatregelen tegen criminaliteit in de ene gemeente of sector leiden tot een toename van criminaliteit elders, vraagt bij uitstrek om een regionale aanpak en samenwerking met andere omgevingsdiensten, politie en ILT (inclusief ILT-inlichtingen- en opsporingsdienst).

Oppervlakte	40.500 hectare
Gemeenten	9
Inwoners	1,2 miljoen
Vestigingen bedrijven en instellingen	178.815
Bedrijven en instellingen die onder milieuwet- en regelgeving vallen ¹	34.838

4. Inzet op prioritaire thema's

ODH wil een bijdrage leveren aan het verbeteren van de omgevingskwaliteit en helpen bij de realisatie van duurzame oplossingen en ruimtelijke opgaven waar provincie en gemeenten voor staan. De inzet op de prioritaire thema's speelt hierbij een leidende rol.

In dit hoofdstuk zijn deze thema's verder uitgewerkt en toegelicht. Eerst volgt een toelichting op de selectie van deze prioritaire thema's. Per thema volgt vervolgens een korte probleemanalyse en de VTHA-doelen. De uitvoeringsaccenten in de prioritaire thema's (met activiteiten en mogelijke kritieke prestatie-indicatoren (KPI's)) zijn uitgewerkt in de bijlage "Uitvoeringsprogramma RUP 2025-2029".

In samenwerking met gemeenten, provincie en ketenpartners bundelen we onze krachten om de doelstellingen op water, lucht, geluid en veiligheid te behalen.

4.1 Bepalen van prioritaire thema's

Het RUP Haaglanden helpt ODH om zijn inzet beter te richten op de uitdagingen waar gemeenten en de provincie voor staan. Er zijn vier thema's geselecteerd waarop ODH met zijn VTH-inzet de komende jaren een substantiële bijdrage gaat leveren aan de beleidsopgaven van provincie en gemeenten. Deze prioritaire thema's spelen een centrale rol in dit RUP. De keuze voor deze vier (top)prioriteiten is als volgt tot stand gekomen.

Inventarisatie

Allereerst zijn beleidsstukken van deelnemende gemeenten en de provincie geanalyseerd en zijn de gemeenschappelijke delers t.a.v. milieuthema's op een rij gezet. Gelijktijdig heeft ODH de risico's en problemen die zij constateren in de praktijk inzichtelijk gemaakt. Vervolgens zijn alle deelnemende gemeenten en de provincie geïnterviewd, om te bespreken wat voor hen prioritaire thema's zijn en welke thema's echt regionaal opgepakt dienen te worden. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met ketenpartners over (koppel)kansen en risico's. Deze partners waren o.a. het Hoogheemraadschap van Delfland, de Veiligheidsregio Haaglanden, het OM, de GGD Haaglanden en de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Prioriteren

Na de inventarisatie zijn de verschillende doelen (verder) bij elkaar gebracht. Dat heeft geleid tot een aantal mogelijke prioritaire regionale thema's, namelijk: gezondheid en gezonde leefomgeving, de energietransitie, klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit, de landbouw- en glastuinbouwtransitie, de woningbouwopgave, waterbeheer en -kwaliteit, (externe) veiligheid en tot slot ondermijning. In diverse bijeenkomsten en werksessies met de interne projectgroep, de ambtelijk opdrachtgevers en het Algemeen Bestuur is vervolgens gewerkt aan een selectie in deze thema's. Om tot een onderbouwde en gedragen prioritering te komen, zijn de volgende criteria gebruikt:

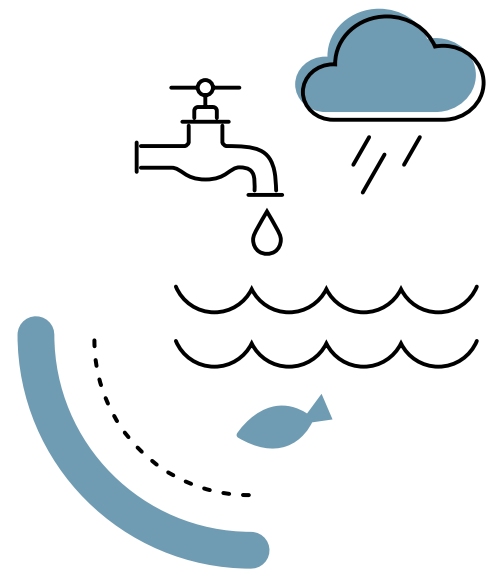
1. Wat is de maatschappelijke impact?
2. Is er een gezamenlijk belang?
3. Kan ODH bijdragen aan de doelstelling(en) middels reguliere VTHA-taken?

Met behulp van deze criteria zijn de volgende thema's tot (top)prioriteit benoemd:

- Topprioriteit: Waterkwaliteit
- Topprioriteit: Luchtkwaliteit
- Prioriteit: Geluid
- Prioriteit: Een veilige leefomgeving

Hierna worden ze per stuk toegelicht.

4.2 Waterkwaliteit

Investeren in schoon water is investeren in een gezond woon- en leefklimaat en een regio Haaglanden die klaar is voor de toekomst.

Probleemanalyse

De Kaderrichtlijn Water (KRW) stelt dat al het oppervlakte- en grondwater in de Europese Unie uiterlijk in 2027 van goede kwaliteit moet zijn. Tevens moet er voldoende schoon water beschikbaar zijn (zeker nu de bevolking groeit en het klimaat verandert). Deze doelen staan onder druk en de breed levende verwachting is dat de doelen uit de KRW waarschijnlijk niet gehaald worden. In de regio zijn er verschillende bronnen die zorgen voor vervuiling, zoals indirecte lozingen vanuit bedrijven en lekstromen vanuit onder andere de glastuinbouw. Ook de industrie, medijnresten en emissies uit het buitenland zorgen ervoor dat de kwaliteit van het water in de regio niet is wat het moet zijn.

Dat de doelen waarschijnlijk niet gehaald gaan worden, heeft niet alleen gevolgen voor de gezondheid, de natuur, de drinkwaterproductie, de industrie en de landbouw. Het betekent ook dat de EU aan Nederland forse boetes kan opleggen en dat activiteiten stil komen te liggen. Dit kan grote gevolgen hebben, ook voor de bedrijvigheid in Haaglanden – vergelijkbaar met de stikstofcrisis.

Wat willen we bereiken?

We willen de kwaliteit van het oppervlaktewater in regio Haaglanden verbeteren en beschermen, met het oog op ecologie, volksgezondheid en duurzaam ruimtegebruik. Centraal staat dat we ons willen inzetten om de doelen uit de Kaderrichtlijn Water zo snel mogelijk te halen. Daartoe zet ODH vergunningverlening, toezicht en handhaving gericht in op de grootste risico's. Dit in samenwerking met waterschappen en gemeenten. Daarnaast zet ODH in op regionale afstemming voor een schone en veerkrachtige wateromgeving en werkt daarin samen met de provincie en waterschappen. De grootste inzet zal plaatsvinden op het terugdringen van schadelijke indirecte lozingen. ODH zal zich vanuit zijn rol maximaal inzetten om de verontreiniging van oppervlakte- en grondwater te voorkomen en gemeenten en provincie adviseren op het punt van waterkwaliteit.

De VTHA-doelen van ODH zijn:

1. Er is beter inzicht in schadelijke indirecte lozingen (zowel bronnen als samenstelling) en deze worden teruggedrongen.
2. ODH voorkomt, binnen zijn taken, zoveel mogelijk de verontreiniging van oppervlakte-water.
3. ODH voorkomt, binnen zijn taken, zoveel mogelijk de verontreiniging van grondwater.
4. Gemeenten en provincie weten hoe zij in omgevingsplannen en beleid regels kunnen stellen ter verbetering van de waterkwaliteit en welke beleidskeuzes handig en verstandig zijn.

4.3 Luchtkwaliteit

Schone lucht is essentieel; ODH en GGD werken samen aan een gezondere leefomgeving, met extra aandacht voor kwetsbare groepen.

Probleemanalyse

Een schone lucht is van groot belang voor de gezondheid van inwoners van Haaglanden. Luchtvervuiling is namelijk een belangrijke oorzaak van gezondheidsklachten met chronische ziekte tot gevolg. Het kost de gemiddelde Nederlander volgens het RIVM 13 maanden aan levensverwachting. Fijnstof en stikstofdioxide (NO₂) zijn verantwoordelijk voor ongeveer 3,5 procent van de nationale ziektelast en veroorzaken in Nederland jaarlijks 11.000 doden.²

Deze nationale cijfers gelden ook voor regio Haaglanden. Sterker nog, gezondheidsschade door luchtverontreiniging is in regio Haaglanden hoger dan gemiddeld in Nederland.³ We leven met elkaar in een druk stedelijk gebied. Hierdoor ontstaat druk op de leefomgeving, waaronder de luchtkwaliteit. Die druk wordt naar verwachting alleen maar groter, want met de woningbouwopgave van de regio komen bedrijvigheid en woningen dicht bij elkaar te liggen. Gelukkig is landelijk en in de regio de lokale luchtkwaliteit een belangrijk thema, zie onder meer het Schone Lucht Akkoord (SLA), gemeentelijk beleid en de Regionale aanpak luchtkwaliteit waarin wordt samengewerkt met GGD Haaglanden. Op een groot deel van de bronnen heeft ODH geen invloed, denk aan de luchtvervuiling vanaf zee, het buitenland en mobiliteit. Op een deel kan ODH wel invloed uitoefenen, met name de emissies uit bedrijvigheid en glastuinbouw.

Wat willen we bereiken?

We willen de luchtkwaliteit in de regio structureel verbeteren en gezondheidswinst realiseren. ODH zet in op het verminderen van emissies uit bedrijvigheid en glastuinbouw. Door samenwerking met GGD Haaglanden en de gemeenten verbindt ODH milieubeleid aan gezondheidsdoelen, en ondersteunt ODH een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen.

De VTHA-doelen van ODH zijn:

1. Bij alle vergunningen zijn, waar relevant,
 - a. de (aankomende) EU-concentratienormen opgenomen,
 - b. de best beschikbare technieken verplicht en
 - c. er wordt rekening gehouden met wat dit betekent voor achtergrondconcentraties.
2. Gemeenten weten hoe zij met beleid de luchtkwaliteit kunnen verbeteren.
3. De glastuinbouw stoot minder rookgassen door stookinstallaties uit.
4. Alle MBA's die significant invloed hebben op de luchtkwaliteit⁴ zijn zoveel mogelijk in beeld.

² www.rivm.nl/ggd-richtlijn-medische-milieukunde-luchtkwaliteit-en-gezondheid.
³ Zie GGD Haaglanden, 'Luchtverontreiniging in de regio Haaglanden. Wat is de impact op gezondheid van inwoners?', september 2023.
⁴ MBA's die invloed hebben op de luchtkwaliteit definiëren als alle MBA's die boven de NIBM grens vallen of stookinstallaties met meer dan 400 kW vermogen zijn. Een toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor luchtkwaliteit is niet nodig als een project of activiteit maar weinig bijdraagt aan luchtverontreiniging. In juridische termen heet dat: niet in betekende mate (NIBM). Een project of activiteit draagt niet in betekende mate bij als de toename van de concentratie NO₂ en PM₁₀ niet hoger is dan 1,2 µg/m³. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties.

4.4 Geluid

Door preventie, vergunningverlening en toezicht wil ODH geluidsoverlast beperken en bijdragen aan een fijne plek om te leven.

Probleemanalyse

Geluidsoverlast en andere milieuhinder is vervelend en kan ook gezondheidsklachten veroorzaken. Langdurige blootstelling aan te veel geluid kan aanleiding geven tot chronische effecten zoals verhoogde bloeddruk en verhoogde niveaus van het stresshormoon cortisol, waardoor het risico op hart- en vaatziekten en psychische aandoeningen wordt verhoogd. Ook kan geluid een negatieve invloed hebben op de leerprestaties van kinderen.⁵

Het belang van het voorkomen van geluid-, licht- en geurhinder wordt de komende jaren alleen maar belangrijker door verdichting van de steden.

Geluidsoverlast ontstaat onder meer rondom horeca, gebiedsontwikkelingen en wegen. Daarnaast is laagfrequent geluid een groeiend probleem, net als geluidsoverlast door nieuwe energiedragers en -voorzieningen (bijvoorbeeld warmtepompen en airconditioning). Waar het de gezondheid van bewoners betreft stemt ODH ook af met GGD Haaglanden.

Wat willen we bereiken?

We willen geluidsoverlast in de regio actief terugdringen ter bescherming van de gezondheid en het welzijn van inwoners. Geluid van horeca wordt integraal aangepakt. Via preventie, vergunningverlening en toezicht wil ODH hierop inzetten en daarmee bijdragen aan het beperken van hinder en het verbeteren van de leefkwaliteit.

Daarnaast wil ODH meer inzicht in hoe om te gaan met laagfrequent geluid.

De VTHA-doelen van ODH zijn:

1. Geluidsnormen in de regio zijn hetzelfde (een level playing field), tenzij er zwaarwegende redenen zijn om van de standaard af te wijken.
2. Er is een regionale aanpak voor het in kaart krijgen en houden van installaties met laagfrequent geluid (LFG) en hoe ODH met deze installaties omgaat.
3. Horeca houdt zich aan de geluidsnormen.

⁵ www.rivm.nl/ggd-richtlijn-mmk-omgevingsgeluid/gezondheidseffecten-geluid

4.5 Een veilige leefomgeving

Veiligheid in de dichtbebouwde regio Haaglanden staat centraal; ODH houdt risico's van gevaarlijke stoffen en energiedragers scherp in beeld.

Probleemanalyse

De woningbouwopgave in de regio Haaglanden is omvangrijk, terwijl ons dichtbebouwde gebied tal van risicobronnen kent die de veiligheid van de leefomgeving kunnen bedreigen. De aandachtsgebieden⁶ beslaan een aanzienlijk deel van de regio. Daardoor is het uitsluiten van gevoelige functies in brand-, explosie- en gifvolkaandachtsgebieden niet altijd realistisch. Dat vraagt om een zorgvuldig afgewogen en liefst geharmoniseerde invulling van beleid en inrichting van de leefomgeving. Ook is een effectieve en integrale VTHA-uitvoering nodig, in nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio Haaglanden.

Aandachtspunten rondom een veilige leefomgeving betreffen verder Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), de opslag van andere gevaarlijke stoffen, de snelle opmars van opslag van (grote) batterijen en plaatsing van energieopslag systemen en zonnepanelen. Ook het onjuist verwerken of verkeerd omgaan met gevaarlijke (afval)stoffen en verontreinigde grond kunnen leiden tot risico's voor de leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

We willen risico's voor een veilige leefomgeving goed blijven beheersen. Extra aandacht de komende jaren gaat uit naar ZZS (waaronder bestrijdingsmiddelen en PFAS), opslag van gevaarlijke stoffen, veiligheid in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en de gevolgen van de energietransitie voor een veilige leefomgeving.

De VTHA-doelen van ODH zijn:

1. Veiligheidsrisico's van MBA's, relevante ondersteunende activiteiten, lithiumhoudende energiedragers en zonneparken zijn zoveel mogelijk blijvend en actueel in beeld.
2. Beter zicht op gebruik en vervoer van grond, afval en gevaarlijke stoffen.
3. Gemeenten weten op welke aspecten zij beleid moeten ontwikkelen met betrekking tot een veilige leefomgeving en welke beleidskeuzes handig en verstandig zijn.

⁶ Aandachtsgebieden zijn gebieden die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Zie voor meer informatie: <https://iplo.nl/thema/externeveiligheid/externe-veiligheid-in-omgevingsplan/aandachtsgebieden-voorschriftengebieden/>

Bijlagen

Bijlage 1: Uitvoeringsprogramma MRUP 2025-2029

Bijlage 2: Doorlopen proces bij de totstandkoming van dit uitvoeringsprogramma

Bijlage 1

Uitvoeringsprogramma RUP 2025-2029

Toelichting

- In het uitvoeringsprogramma zijn de vier prioritaire omgevingsthema's uit het Regionaal uitvoeringsprogramma (RUP) een slag nader uitgewerkt.
- Onderstaande uitwerking is een eerste uitwerking. Het is de bedoeling dat het uitvoeringsprogramma jaarlijks – in nauw overleg tussen betrokkenen van ODH, provincie en gemeenten – wordt geactualiseerd. Nadrukkelijk biedt dit de mogelijkheid om tot aanvulling, aanscherping en concretisering van doelen, activiteiten en KPI's te komen.
- Alleen nieuwe accenten in de VTHA-uitvoering zijn in onderstaand programma opgenomen. Reguliere activiteiten in de basisuitvoering die “gewoon” doorgezet worden, worden hieronder niet genoemd.

Waterkwaliteit

Doel	Activiteiten	Mogelijke KPI's
Er is beter inzicht in schadelijke indirecte lozingen (zowel bronnen als samenstelling) en deze worden teruggedrongen.	ODH werkt, samen met waterschappen, mee in het provinciale project 'Grip op indirecte lozingen', onder meer door mee te denken, afvalwater (indirecte lozingen en afstroming) te bemonsteren en een vervolgaanpak mee te ontwikkelen.	♦ Uitkomsten project (samenvatting) ♦ Aantal doorgelichte bedrijven op ZZS en KRW-stoffen (al dan niet met monstername) en geaggregeerde resultaten ♦ Aantal ingevulde ZZS-modules op e-MJV ♦ Vervolgaanpak
	ODH selecteert de MBA's met de verwachte grootste impact op de waterkwaliteit en intensificeert het toezicht op indirecte lozingen bij deze MBA's door het afvalwater te bemonsteren.	♦ Selectie ♦ Aantal controles (absoluut en ontwikkeling) ♦ Resultaten van bemonstering (uitkomsten per soort ♦ MBA, beschrijving waterkwaliteit, aantal geconstateerde overtredingen)
	ODH actualiseert vergunningen en stelt, indien nodig, maatwerkvoorschriften op in het kader van het provinciale project 'Grip op indirecte lozingen' en benut de resultaten van dit project in verdere actualisaties. ODH benut daarbij informatie over de best beschikbare technieken.	♦ Aantal geactualiseerde vergunningen (binnen en buiten het project 'Grip op indirecte lozingen', per soort MBA)
	ODH ontwikkelt een aanpak voor preventie en bewustwording rondom waterkwaliteit en indirecte lozingen bij bedrijven, met onder andere aandacht voor kennisbijeenkomsten en - producten, samenwerking met partners, ophalen kennisbehoefte en communicatie. Andere activiteiten worden in het regionaal uitvoeringsprogramma aangevuld als de aanpak is ontwikkeld.	♦ Aanpak

Waterkwaliteit

Doel	Activiteiten	Mogelijke KPI's
ODH voorkomt, binnen zijn taken, zoveel mogelijk de verontreiniging van oppervlaktewater.	ODH brengt puntbronnen van ZZS in kaart, o.a. door data van de waterschappen te benutten en hier goed op aan te sluiten. Op basis van deze informatie bekijkt ODH de mogelijkheden om binnen haar VTHA-taken emissies terug te brengen.	◆ Kaart ◆ Aanpak
	ODH gaat themagerichte controles uitvoeren, eventueel samen met waterschappen.	◆ Aantal controles met geaggregeerde resultaten
	ODH verkent met de waterschappen in de regio de mogelijkheid om beter inzicht te krijgen in de (ontwikkeling) van de waterkwaliteit.	◆ Resultaten verkenning ◆ Delen aanpak met andere omgevingsdiensten ◆ Indien mogelijk: inzicht in (de ontwikkeling van) de waterkwaliteit
	ODH onderzoekt hoe andere OD's proberen de kwaliteit van het oppervlaktewater te beschermen en te verbeteren.	◆ Met welke OD's contact is geweest ◆ Resultaten verkenning: inzicht in aanpak andere OD's
	ODH scherpt waar mogelijk vergunningen aan op basis van inzichten uit het lopend project afvalwater, zodat het oppervlaktewater minder verontreinigd raakt met ZZS.	◆ Aantal geactualiseerde vergunningen (absoluut, ontwikkeling, per soort MBA)

Waterkwaliteit

Doel	Activiteiten	Mogelijke KPI's
ODH voorkomt, binnen zijn taken, zoveel mogelijk de verontreiniging van grondwater.	ODH intensificeert het toezicht op activiteiten in grondwaterbeschermings- en drinkwaterwingebieden.	◆ Aantal controles (absoluut en ontwikkeling) met geaggregeerde resultaten
	ODH onderzoekt hoe andere OD's proberen de kwaliteit van het grondwater te beschermen en te verbeteren.	◆ Met welke OD's contact is geweest ◆ Resultaten verkenning: inzicht in aanpak andere OD's
Gemeenten en provincie weten hoe zij in omgevingsplannen en beleid regels kunnen stellen ter verbetering van de waterkwaliteit en welke beleidskeuzes handig en verstandig zijn.	ODH adviseert gemeenten in de beleidsontwikkeling en bij het opstellen van omgevingsplannen, onder meer samen met de waterschappen.	◆ Aantal adviezen met korte beschrijving ◆ Concrete adviesproducten die in samenwerking met partners zijn ontwikkeld (bv. van het Netwerk ◆ Waterketen Delfland) met korte beschrijving

Luchtkwaliteit

Doel	Activiteiten	Mogelijke KPI's
Bij alle vergunningen zijn, waar relevant, - de (aankomende) EUconcentratie-normen opgenomen, - de best beschikbare technieken verplicht en - er wordt rekening gehouden met wat dit betekent voor achtergrond-concentraties.	ODH vertaalt, in lijn met actiepunten industrie van het SLA, geldende en aankomende EU-emissienormen en bestaande regels over best beschikbare technieken naar normen voor luchtkwaliteit voor vergunningverlening in Haaglanden..	♦ Voorwaarden voor in vergunningen
	ODH onderzoekt of er beleid moet komen voor MBA's en adviseert hoe om te gaan met te hoge achtergrondconcentraties bij vergunningverlening.	♦ Advies aan deelnemers ODH
	ODH verwerkt normen voor luchtkwaliteit in proces vergunningverlening en actualisering vergunningen en past deze toe.	♦ Aantal verleende en geactualiseerde vergunningen waarin nieuwe normen voor luchtkwaliteit zijn oegepast (absoluut en in verhouding met totaal) ♦ Beperking emissieruimte door toepassing nieuwe normen.
	ODH besteedt bij elke vergunning aandacht aan luchtkwaliteit, ook als geen wettelijke normen gelden.	♦ Aantal verleende en geactualiseerde vergunningen waarin luchtkwaliteit voor het eerst is opgenomen (absoluut en in verhouding met totaal)
Gemeenten weten hoe zij met beleid de luchtkwaliteit kunnen verbeteren.	ODH brengt expertise in t.a.v. luchtkwaliteit bij omgevingstafels en bij andere adviesaanvragen.	♦ Bijdrage aan omgevingstafels ♦ Aantal adviezen
	ODH informeert gemeenten en provincie over consequenties nieuwe EU- concentratienormen en over actuele ontwikkelingen t.a.v. luchtkwaliteit waar het VTH raakt.	♦ Jaarlijkse behoeftepeiling onder gemeenten en provincie ♦ Samenvatting van informatievoorziening
	ODH onderzoekt wat andere OD's op het gebied van luchtkwaliteit doen.	♦ Met welke OD's contact is geweest ♦ Resultaten verkenning: inzicht in aanpak andere OD's

Luchtkwaliteit

Doel	Activiteiten	Mogelijke KPI's
De glastuinbouw stoot minder rookgassen door stookinstallaties uit.	ODH ontwikkelt een aanpak om de uitstoot door stookinstallaties door de glastuinbouw te verminderen, met aandacht voor het vervangen van stookinstallaties door emissie-arme oplossingen, het verduurzamen van de bestaande installaties door BBT. Andere activiteiten worden in het regionaal uitvoeringsprogramma aangevuld als de aanpak is ontwikkeld.	♦ Aanpak
	ODH ontwikkelt een draaiboek dat (groepen) glastuinbouwers kunnen gebruiken bij de keuze voor en implementatie van verduurzamen van bestaande installaties en/of emissiearme oplossingen en gebruikt dat in de advisering (NB: afhankelijk van aanpak vorige activiteit). ODH sluit daarbij aan bij zowel technische als financiële ontwikkelingen rondom energie.	♦ Draaiboek ♦ Aantal adviezen ♦ Resultaten nieuwe aanpak
	ODH brengt zijn expertise in bij de verkenning uit het PvA van de GGD naar mogelijkheden voor het terugdringen van luchtverontreiniging door de glastuinbouw en de koppeling hiervan aan verduurzaming van de glastuinbouw.	♦ Bijdrage aan verkenning
Alle MBA's die invloed hebben op de luchtkwaliteit (boven de NIBM-grens en/of stookinstallaties boven 400 kW) zijn zoveel mogelijk in beeld.	ODH inventariseert met partners (waaronder GGD en SCIOS) het effect van de betreffende MBA's.	♦ Lijst met MBA's en de impact daarvan op luchtkwaliteit ♦ Prioritering zodat ODH een gerichte aanpak kan ♦ vaststellen om de luchtkwaliteit te verbeteren
	ODH maakt inzichtelijk welke overtredingen het grootste effect hebben op de luchtkwaliteit en verwerkt die informatie in de prioritering milieutoezicht.	♦ Verwerking in prioritering milieutoezicht

Geluid

Doel	Activiteiten	Mogelijke KPI's
Geluidsnormen in de regio zijn hetzelfde (een level playing field), tenzij er zwaarwegende redenen zijn om van de standaard af te wijken.	ODH werkt in overleg met deelnemers en GGD Haaglanden een set aan standaard geluidsnormen uit die in de omgevingsplannen van gemeenten kunnen worden opgenomen. Daarbij is aandacht voor welke activiteiten wel en niet zijn toegestaan per gebiedstype, en welke activiteiten kunnen worden toegestaan als voldoende maatregelen worden getroffen.	♦ Set aan standaard geluidsnormen
	ODH adviseert gemeenten over het opnemen van geluid(snormen) in hun omgevingsplannen. Ook afstemming hierover met GGD.	♦ Aantal omgevingsplannen waar ODH advies op heeft egeven ♦ Het aantal gemeenten dat de set aan standaard geluidsnormen heeft overgenomen
	Het omzetten van geluidszones van industrie-terreinen naar geluidproductieplafonds.	♦Aantal keren toegepast
Er is een regionale aanpak voor het inkaart krijgen en houden van installatiesmet laagfrequent geluid (LFG) en hoe ODH met deze installaties omgaat.	ODH doet onderzoek bij melders van LFG, als een melder een mogelijke bron kan aanwijzen en ODH daar bij kan komen en daartoe bevoegd is.	♦ Aantal (onderzochte) meldingen met geaggregeerde resultaten ♦ Aantal doorverwijzingen naar de GGD
	ODH bevraagt kennisinstellingen en experts (bijvoorbeeld KNO-artsen) over LFG en de detectiemogelijkheden.	♦ Met welke organisaties en experts contact is geweest ♦ Resultaten verkenning
	ODH onderzoekt hoe andere OD's omgaan met LFG.	♦ Met welke OD's contact is geweest ♦ Resultaten verkenning: inzicht in aanpak andere OD's

Geluid

Doel	Activiteiten	Mogelijke KPI's
Horeca houdt zich aan de geluidsnormen.	ODH voert de preventieve aanpak ter voorkoming van geluidsoverlast door de horeca uit en ontwikkelt deze door. In de aanpak is onder meer aandacht voor startende horecabedrijven en zet ODH in op informeren en controleren.	♦ Projectbeschrijving ♦ Aantal klachten (absoluut en ontwikkeling) ♦ Aantal geconstateerde overtredingen (absoluut en ontwikkeling)
	ODH adviseert gemeenten over de geschiedenis van geluidsnormoverschrijdingen bij de aanvraag van exploitatiehorecavergunningen	♦ Kaart ♦ Feedback gemeenten op (gebruik) kaart

Een veilige leefomgeving

Doel	Activiteiten	Mogelijke KPI's
Veiligheidsrisico's van MBA's, relevante ondersteunende activiteiten, lithiumhoudende energiedragers en zonneparken zijn zoveel mogelijk blijvend en actueel in beeld.	ODH ontwikkelt een aanpak om te experimenteren met nieuwe vormen van gebiedscontroles. Voorbeelden zijn controles van transitiegebieden en bedrijventerreinen in samenwerking met gemeenten en dronetoezicht in samenwerking met andere omgevingsdiensten.	◆ Aanpak ◆ Pilot van start in 2027 ◆ Aantal controles (met aandacht voor soorten en resultaten)
	ODH benut externe data om het overzicht van activiteiten te verrijken en aan te vullen. De data is afkomstig uit openbare bronnen als de KvK en van ketenpartners als de Veiligheidsregio Haaglanden ODH deelt ook informatie met VRH.	◆ Aantal door ODH nieuw geregistreerde activiteiten
	ODH verbetert het proces rondom het Register Externe Veiligheid (REV) om zo efficiënt mogelijk te voldoen aan de wettelijke verplichting in artikel 11.1 Bkl. Daarbij maakt hij gebruik van de ervaringen van andere omgevingsdiensten.	◆ Proces is ingericht en werkt
	ODH evalueert beoordelingen van de gevolgen van incidenten en adviseert op basis van deze evaluaties eventuele preventiemaatregelen en/of voert deze zelf uit.	◆ Resultaten evaluatie en eventuele vervolgstappen

Een veilige leefomgeving

Doel	Activiteiten	Mogelijke KPI's
Beter zicht op gebruik en vervoer van grond, afval en gevaarlijke stoffen.	ODH voert integrale gebiedscontroles (vrije veldtoezicht) uit op grondtransport inclusief toezicht op hergebruik certificaten, illegale sanering, afvalopslag en andere illegale activiteiten.	◆ Aantal gebieds- en transportcontroles (absoluut en ontwikkeling) met geaggregeerde resultaten ◆ Aantal meldingen van ODH bij andere partners naar aanleiding van controles.
	ODH intensiveert het ketentoezicht op afval en gevaarlijke stoffen.	◆ Aantal ketenonderzoeken (absoluut en ontwikkeling) en geaggregeerde resultaten
Gemeenten weten op welke aspecten zij beleid moeten ontwikkelen met betrekking tot een veilige leefomgeving en welke beleidskeuzes regionaal gewenst zijn.	ODH adviseert gemeenten in de beleidsontwikkeling en bij omgevingsplannen voor een veilige leefomgeving, met onder andere aandacht voor plaatsgebonden risico-afstanden, aandachtsgebieden, zeer kwetsbare gebouwen, nieuwbouw, lithiumhoudende energiedragers (batterijen), legionellabesmettingen bij natte koeltorens, grote ammoniakinstallaties, grote EOS-installaties bij zonneparken of bedrijventerreinen, waterstof in tanks en/of route gevaarlijke stoffen. In de advisering geeft ODH inzicht in de consequenties van keuzes voor de uitvoering en voor ruimtelijke ontwikkelingen. Waar mogelijk stuurt ODH aan op een level playing field.	◆ Het aantal zeer kwetsbare gebouwen binnen een brand -of explosieaandachtsgebied (absoluut en ontwikkeling) i.s.m. Veiligheidsregio Haaglanden ◆ Het aantal adviezen over beleid voor een veilige leefomgeving ◆ Het aantal gemeenten met beleid voor een veilige leefomgeving ◆ Kwalitatieve beschrijving van de mate waarin een level playing field wordt gerealiseerd

Bijlage 2

Doorlopen proces bij de totstandkoming van dit uitvoeringsprogramma

Dit regionale uitvoeringsprogramma is in vijf stappen tot stand gekomen in de periode april-oktober 2025. De volgende stappen zijn doorlopen:

1. Van start

ODH heeft Lysias Advies ingehuurd om het proces te ondersteunen. In gesprekken tussen Lysias en de ODH als opdrachtgever, de interne projectgroep van ODH en het ambtelijk opdrachtgeversoverleg, is een beeld verkregen van de verwachtingen en zijn afspraken gemaakt over de vervolgstappen.

2. Doelen in zicht

In de tweede stap zijn de relevante strategische doelen in kaart gebracht. Hiervoor zijn beleidsstukken van deelnemende gemeenten en de provincie geanalyseerd en er rode draden uitgehaald over de prioritaire milieuthema's bij gemeenten en provincie. Ook is bij ODH intern uitgevraagd welke risico's en problemen er geconstateerd worden in de praktijk. Vervolgens zijn alle deelnemende gemeenten en de provincie geïnterviewd, om te bespreken wat zij prioritaire thema's vinden. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met ketenpartners over (koppel)kansen en risico's. Deze partners waren o.a. het Hoogheemraadschap van Delfland, de Veiligheidsregio Haaglanden, het OM, de GGD Haaglanden en de Inspectie Leefomgeving en Transport.

3. Prioriteren

In stap 3 zijn de verschillende doelen (verder) bij elkaar gebracht, dat heeft geleid tot een aantal prioritaire regionale thema's. Er is een voorzichtige doorkijk gemaakt van de impact van keuzes voor activiteiten van ODH. Hiervoor zijn diverse bijeenkomsten en werksessies georganiseerd: met de interne projectgroep, de ambtelijk opdrachtgevers en het Algemeen Bestuur. Het resultaat van stap 3 was een conceptbeschrijving van de prioritaire regionale thema's.

4. Van thema's naar activiteiten

Vervolgens zijn in stap 4 de prioritaire regionale thema's die in het AB van 3 juli op draagvlak konden rekenen, vertaald naar activiteiten die ODH gaat uitvoeren en met welke mogelijke KPI's (kriebieke prestatie-indicatoren) de doelen en activiteiten gemonitord en verantwoord kunnen worden. De resultaten zijn verwerkt in het RUP.

5. Afronding, oplevering en presentatie

In de laatste fase is het concept-RUP gedeeld en besproken met het ambtelijk opdrachtgeversoverleg. Naar aanleiding van de feedback is het uitvoeringsprogramma aangepast. Ten slotte is het programma gepresenteerd aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur en door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Omgevingsdienst Haaglanden